
Z A K O N

O POREZU NA DOBIT FEDERACIJE BIH

Sadržaj:

Zakon o porezu na dobit („Službene novine FBiH“ broj 15/16:) - strana 1

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dobit („Službene novine FBiH“ broj 15/16, 15/20) – strana 26

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(1) Ovim se zakonom definira: obveznik poreza na dobit, metodologija utvrđivanja porezne osnovice, pladanje i naplata poreza na dobit, otklanjanje dvostrukog oporezivanja, skupno oporezivanje, oporezivanje kod statusnih promjena, porezni poticaji, transferne cijene, kaznene odredbe za prekršaje koji se odnose na povrede odredaba ovoga zakona kao i druga pitanja od značaja za utvrđivanje poreza na dobit koji se prema ovom zakonu plada u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija).

(2) Raspodjela i pripadnost prihoda od poreza na dobit utvrđuje se posebnim zakonom.

Članak 2.

(1) U smislu ovoga zakona primjenjuje se značenje pojmova koji su definirani u drugim zakonima i propisima u Federaciji i Bosni i Hercegovini, ukoliko u ovom zakonu nije izričito navedeno drukčije značenje.

(2) U smislu ovoga zakona primjenjuju se sljedeći pojmovi:

a) pojam „**porezni obveznik**“ znači svaka osoba koja podliježe pladanju poreza na dobit prema ovom zakonu;

b) pojam „**osoba**“ znači svaka fizička ili pravna osoba;

c) pojam „**pravna osoba**“ znači bilo koji oblik organizacijske cjeline koji ima zakonska prava i obveze, te se osniva kako bi se ostvario određeni cilj i djeluje sukladno zakonskim propisima uz upisivanje u odgovarajući registar koji vodi mjerodavno tijelo;

d) pojam „**povezana osoba**“ znači bilo koja osoba koja je povezana s poreznim obveznikom na način predviđen ovim zakonom;

e) pojam „**financijske institucije**“ obuhvata banke, osiguravajuda društva, društva za reosiguranje, leasing društva, mikrokreditna društva, društva za upravljanje investicijskim fondovima, investicijske fondove, brokerska i dilerska društva;

f) pojam „**nadzorno tijelo**“ obuhvata Agenciju za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine, Agenciju za bankarstvo Republike Srpske, Agenciju za nadzor osiguravajućih društava Federacije Bosne i Hercegovine i Agenciju za osiguranje Republike Srpske;

g) pojam „**računovodstveni propisi**“ obuhvata zakonske i podzakonske akte iz oblasti računovodstva i revizije koji se primjenjuju na teritoriju Bosne i Hercegovine, te Međunarodne računovodstvene standarde – MRS i Međunarodne standarde finansijskog izvješdivanja – MSFI;

h) pojam „**financijsko izvješće**“ obuhvata bilancu stanja, bilancu uspjeha, izvješće o promjeni kapitala, izvješće o novčanim tokovima;

i) pojam „**dobit**“ znači iskazana ukupna dobit prije poreza na dobit.

II. OBVEZNICI POREZA NA DOBIT

1. Porezni obveznik

Članak 3.

(1) Obveznik poreza na dobit je gospodarsko društvo i druga pravna osoba rezident Federacije koji gospodarsku djelatnost obavlja samostalno i trajno prodajom proizvoda i/ili pružanjem usluga na tržištu u Federaciji, Republici Srpskoj, Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Brčko Distrikt) ili na inozemnom tržištu radi ostvarivanja dobiti.

(2) Obveznik poreza na dobit je i podružnica pravne osobe iz Republike Srpske i Brčko Distrikta, a koja je registrirana na teritoriju Federacije, za dobit koju ostvari poslovanjem u Federaciji.

(3) Obveznik poreza na dobit je i poslovna jedinica nerezidentne pravne osobe koja posluje putem stalnog mjesta poslovanja na teritoriju Federacije i koja je rezident Federacije.

(4) Obveznik je i nerezident, po osnovi ostvarenog prihoda od rezidenta Federacije.

2. Osobe koje ne podliježu porezu na dobit

Članak 4.

(1) Osobe koje ne podliježu porezu na dobit su:

a) Centralna banka Bosne i Hercegovine;

b) tijela državne, federalne i kantonalne uprave i lokalne samouprave;

c) federalne, kantonalne i lokalne ustanove, zavodi, vjerske zajednice, političke stranke, sindikati, komore, udruge, dragovoljna vatrogasna društva, turističke zajednice, sportska društva i savezi, fondacije, zaklade, ustanove, humanitarne organizacije, pravne osobe kojima je posebnim propisima povjereno vršenje upravnih poslova iz mjerodavnosti tijela uprave i druge pravne osobe koje su registrirane za obavljanje neprofitne djelatnosti u Federaciji i koje ostvaruju prihode po osnovi: prihoda iz proračuna ili javnih fondova države, Federacije, kantona i jedinica lokalne samouprave; prihoda po osnovi sponzorstva ili donacija u novcu ili naturi, članarina, naknada kao i prihoda od prodaje ili prijenosa dobara, osim dobara koja se koriste ili su se koristila za obavljanje djelatnosti na tržišnoj osnovi.

(2) Ako pravne osobe iz stavka (1) točka c) ovoga članka, koje su registrirane sukladno posebnim propisima, obavljaju neku tržišnu djelatnost, te ostvaruju i druge prihode s tržišta, izuzev prihoda navedenih u stavku (1) točka c) ovoga članka, obveznici su poreza na dobit za dobit koju ostvare obavljanjem takvih djelatnosti.

(3) Ako pravne osobe iz stavka (2) ovoga članka ne podnose prijave kao obveznici poreza na dobit, Porezna uprava Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Porezna uprava) po službenoj de dužnosti ili na prijedlog poreznog obveznika ili drugih zainteresiranih osoba rješenjem utvrditi da su te pravne osobe obveznici poreza na dobit za tu djelatnost ili za prihode koji nisu navedeni u stavku (1) točka c) ovoga članka.

3. Rezident i nerezident

Članak 5.

(1) Rezident Federacije, u svrhu ovoga zakona, jeste pravna osoba koja ispunjava jedan od sljedećih uvjeta:

1. sjedište pravne osobe je upisano u sudski registar poslovnih subjekata u Federaciji,
2. mjesto stvarne uprave i nadzor poslovanja pravne osobe nalazi se na teritoriju Federacije.

(2) Nerezidentom se smatra pravna osoba čije je sjedište izvan granica Bosne i Hercegovine i/ili čije se mjesto stvarne uprave i nadzora poslovanja nalazi izvan granica Bosne i Hercegovine.

4. Poslovna jedinica nerezidenta

Članak 6.

(1) Poslovnom jedinicom nerezidenta smatra se stalno mjesto poslovanja putem kojeg nerezidentna pravna osoba obavlja poslovanje u cijelosti ili djelomice.

(2) Pojam stalno mjesto poslovanja obuhvata:

- a) sjedište uprave,
- b) podružnicu,
- c) poslovnicu,
- d) tvornicu,
- e) radionicu i
- f) rudnik, naftne ili plinske izvore, kamenolom ili bilo koje drugo mjesto iskorištavanja prirodnog bogatstva.

(3) Stalno mjesto poslovanja predstavlja i gradilište ili građevinski ili instalaterski projekt, ukoliko poslovanje traje dulje od šest mjeseci.

(4) Pojam stalno mjesto poslovanja obuhvata i pružanje usluga, uključujući i savjetodavne usluge, od pravne osobe preko uposlenika ili druge osobe koju je u tu svrhu angažirala pravna osoba, ukoliko se

djelatnost odnosi na isti ili povezani projekt u Federaciji u razdoblju ili razdobljima koja ukupno traju dulje od tri mjeseca u bilo kojem dvanaestomjesečnom razdoblju.

(5) Iznimno od odredaba st. (1) do (4) ovoga članka, stalnim mjestom poslovanja ne smatra se:

a) korištenje objekata isključivo u svrhu skladištenja, izlaganja ili isporuke proizvoda ili roba koje pripadaju toj pravnoj osobi;

b) držanje zaliha proizvoda ili roba koje pripadaju toj pravnoj osobi isključivo u svrhu skladištenja, izlaganja ili isporuke;

c) držanje zaliha proizvoda ili roba koje pripadaju toj pravnoj osobi isključivo za potrebe prerade koje obavlja druga pravna osoba;

d) održavanje stalnog mjesta poslovanja isključivo u svrhu nabave proizvoda ili roba ili prikupljanja informacija za sebe;

e) održavanje stalnog mjesta poslovanja isključivo u svrhu obavljanja drugih sličnih pripremnih ili pomodnih djelatnosti za pravnu osobu;

f) održavanje stalnog mjesta poslovanja isključivo zbog kombinacije djelatnosti spomenutih u točkama a) do e) ovoga stavka, pod uvjetom da je cjelokupna djelatnost stalnog mjesta poslovanja, koja se javlja kao rezultat te kombinacije, pripremnog ili pomodnog karaktera.

(6) Iznimno od odredaba st. (1) i (2) ovoga članka, kada pravna osoba - osim posrednika sa samostalnim statusom na kojeg se primjenjuje stavak (7) ovoga članka - djeluje u ime neke pravne osobe, te ima ovlast da u Federaciji zaključuje ugovore u ime i za račun te pravne osobe, smatra se da ta pravna osoba ima stalno mjesto poslovanja u Federaciji ukoliko aktivnosti te pravne osobe nisu ograničene na djelatnosti navedene u stavku (5) ovoga članka, koje, iako se obavljaju putem stalnog mjesta poslovanja, ne bi se smatralo stalnim mjestom poslovanja sukladno odredbama ovoga stavka.

(7) Ne smatra se da pravna osoba ima stalno mjesto poslovanja kada obavlja poslovne djelatnosti samo preko posrednika, glavnog komisionara ili drugog zastupnika sa samostalnim statusom, pod uvjetom da taj zastupnik djeluje u okviru svoje redovite poslovne djelatnosti.

(8) Činjenica da rezidentna pravna osoba kontrolira nerezidentnu pravnu osobu ili je pod njezinom kontrolom, sama po sebi ne čini ovu prvu pravnu osobu stalnim mjestom poslovanja ove druge pravne osobe.

(9) Ako pravne osobe iz stavka (1) ovoga članka ne podnose prijave kao obveznici poreza na dobit, Porezna uprava će po službenoj dužnosti ili na prijedlog poreznog obveznika ili drugih zainteresiranih osoba rješenjem utvrditi da su te pravne osobe obveznici poreza na dobit.

III. POREZNA OSNOVICA

1. Opće odredbe

Članak 7.

(1) Porezna osnovica utvrđuje se u poreznoj bilanci, usklađivanjem rashoda i prihoda i kapitalne dobiti/gubitka iskazanih u financijskim izvještima, na način propisan ovim zakonom.

(2) Porezna osnovica se izračunava kao dobit iskazana u financijskom izvještju uvedana za porezno nepriznate rashode i druge porezno nepriznate stavke, i umanjena za neoporezive stavke, sukladno ovom zakonu.

(3) Svaki prihod i kapitalna dobit koju ostvari porezni obveznik uključuje se u poreznu osnovicu, osim stavki koje se, sukladno ovom zakonu, ne uključuju.

(4) Iznos poreza na dobit se izračunava množenjem porezne osnovice stopom poreza na dobit.

(5) Porezno priznati rashodi obuhvađaju sve dokumentirane rashode, koji su umanjeni za iznos poreza na dodanu vrijednost koji se može odbiti, koje porezni obveznik snosi u svrhu ostvarivanja dobiti, ako su pravilno iskazani u financijskim izvještima.

(6) Naknade, pristojbe i drugi javni prihodi koje je obveznik dužan platiti po osnovi drugih zakonskih propisa smatraju se da su pladeni u svrhu ostvarivanja dobiti.

(7) Utvrđivanje porezne osnovice vrši se na konzistentan način kako je propisano ovim člankom.

(8) Kod utvrđivanja porezne osnovice dobit podružnice/poslovne jedinice mora odgovarati onoj dobiti koju bi ostvarila podružnica/poslovna jedinica kada bi bila samostalna i neovisna pravna osoba koja obavlja istu ili sličnu djelatnost pod istim ili sličnim uvjetima, te kada bi obavljala djelatnost potpuno samostalno s pravnom osobom čija je podružnica/poslovna jedinica.

(9) Transakcije koje nisu obavljene u poslovne svrhe u cilju ostvarivanja dobiti ne priznaju se pri izračunavanju porezne osnovice.

Članak 8.

Za utvrđivanje porezne osnovice priznaju se svi rashodi, prihodi i kapitalna dobit/gubitak u iznosima koji su iskazani u poslovnim knjigama, a koji su sukladni računovodstvenim propisima, ukoliko nije drukčije propisano ovim zakonom.

2. Usklađivanje rashoda

Članak 9.

(1) Porezno nepriznatim rashodima smatraju se:

a) zatezne kamate i troškovi postupka prinudne naplate javnih prihoda koji se pladaju i obračunavaju prema poreznim administracijama;

b) sudski troškovi vezani uz sporove oko javnih prihoda bilo da ih je porezni obveznik stvarno snosio ili da su nadoknađeni;

- c) novčane kazne koje izriče mjerodavno tijelo;
 - d) obračunati i pladeni porez na dobit;
 - e) porez po odbitku koji je obračunat i pladen na vlastiti teret isplatitelja;
 - f) izdatci političkim strankama;
 - g) raspodjela dobiti i svaka raspodjela iz kapitala;
 - h) rashodi na ime povedanja pričuva koje nisu predviđene ili su izvršene iznad dozvoljenog iznosa propisanog člankom 13. ovoga zakona;
 - i) rashodi koji se ne mogu povezati s ostvarivanjem dobiti ili se ne mogu povezati s načelom poslovanja pažnjom dobrog gospodarstvenika;
 - j) finansijski rashodi iznad iznosa propisanog člankom 18. ovoga zakona;
 - k) rashodi na ime ispravke vrijednosti potraživanja od osobe kojoj se istodobno duguje, do iznosa obveze prema toj osobi;
 - l) zatezne kamate, penali i ugovorne kazne između povezanih osoba;
 - m) rezerviranja koja se ne tretiraju kao porezno priznat rashod sukladno ovom zakonu.
- (2) Pored rashoda iz stavka (1) ovoga članka, porezno nepriznatim rashodima poreznih obveznika iz članka 3. st. (2) i (3) i članka 4. stavak (2) ovoga zakona smatraju se opdi i administrativni troškovi koji se ne mogu izravno pripisati poslovanju.

Članak 10.

- (1) Rashodi nastali na ime evidentiranja zaliha priznaju se u iznosima iskazanim u finansijskom izvješđu primjenom metode prosječne nabavne cijene.
- (2) Ukoliko se zalihe evidentiraju po obračunskim vrijednostima koje odstupaju od nabavnih vrijednosti, razlika koja proizlazi iz odstupanja predstavlja porezno nepriznat rashod.
- (3) Rashodi nastali na ime usklađivanja vrijednosti zaliha s njihovom neto ostvarivom vrijednosti priznaju se u poreznom razdoblju u kojem su te zalihe prodane ili otpisane ili uništene.

Članak 11.

- (1) Troškovi plada i drugih primanja osoba koji se sukladno propisima o porezu na dohodak smatraju prihodom od nesamostalne ili samostalne djelatnosti, a na koje su obračunati obvezni doprinosi i porez na dohodak, porezno su priznat rashod.
- (2) Naknade koje ispladuje poslodavac sukladno propisima o porezu na dohodak su porezno priznat rashod.
- (3) Porezno priznatim rashodom smatraju se i rashodi po osnovi obračunatih obveznih doprinosa, uz uvjet da su obračunati sukladno važeđim propisima u Federaciji, odnosno Republici Srpskoj i Brčko Distriktu.

(4) Porezno priznatim rashodom smatraju se i date stipendije učenicima i studentima, koji nisu povezane osobe s poreznim obveznikom, a na redovitom su školovanju, do iznosa koji ne podliježe oporezivanju prema propisima o porezu na dohodak.

Članak 12.

(1) Rashodi po osnovi reprezentacije, a koja je nastala obavljanjem poslovne djelatnosti, priznaju se kao porezno priznat rashod u iznosu 30% rashoda reprezentacije.

(2) Pod porezno priznatom reprezentacijom iz stavka (1) ovoga članka podrazumijevaju se rashodi nastali uslijed ugođavanja poslovnih partnera, a koji su povezani s obavljanjem djelatnosti ili uspostavom poslovne suradnje.

(3) Rashodi po osnovi donacija za humanitarne, kulturne, obrazovne, znanstvene i sportske svrhe, a koje se daju pravnim osobama koje nisu obveznici poreza na dobit ili fizičkim osobama koje nemaju drugih primanja, priznaju se kao porezno priznat rashod do visine 3% ukupnog prihoda u razdoblju za koje se utvrđuje porez na dobit.

(4) Rashodi po osnovi sponzorstva koji proizlaze iz ugovora o sponzorstvu priznaju se kao porezno priznat rashod do visine 3% ukupnog prihoda u razdoblju za koje se utvrđuje porez na dobit.

(5) Pod porezno priznatim rashodima po osnovi sponzorstva iz stavka (4) ovoga članka podrazumijevaju se rashodi na ime potpore za organiziranje i održavanje manifestacija i drugih sličnih događaja ili projekata koji nisu izravno povezani s poslovanjem obveznika, sa ili bez protuusluge u vidu reklamiranja imena, djelatnosti, proizvoda i usluga sponzora.

(6) Iznimno, rashodi iz st. (1), (3) i (4) ovoga članka, a koji su nastali u transakcijama s povezanim osobama, predstavljaju porezno nepriznat rashod.

Članak 13.

(1) Porezni obveznik može odbiti kao porezno priznat rashod, rashod na ime rezerviranja iz st. (2) i (3) ovoga članka.

(2) Rezerviranja za budude rashode glede zaštite životne sredine priznata su u porezne svrhe ukoliko postoji pravna obveza koja nalaže poreznom obvezniku zaštitu životne sredine. Iznos koji se može izdvojiti u takvu pričuvu ne smije prelaziti 30% oporezive dobiti prije izdvajanja u pričuve. Ukupna pričuva za zaštitu životne sredine ni u jednom trenutku ne može prelaziti upisani kapital u sudski registar poreznog obveznika.

(3) Rezerviranja koja se formiraju za budude troškove u jamstvenim rokovima priznaju se najviše do 4 % godišnjeg prometa poreznog obveznika koji se odnosi na proizvode za koje se daje jamstvo u poreznom razdoblju. Ako pričuva prelazi dopušteni iznos, za tu razliku povedava se porezna osnovica u tom poreznom razdoblju.

(4) Rezerviranja koja se formiraju na ime penala, rabata, popusta ne smatraju se rezerviranjima u smislu stavka (3) ovoga članka.

Članak 14.

Rezerviranja iz članka 9. stavak (1) točka m) mogu umanjiti poreznu osnovicu poreznog razdoblja kada je nastao događaj za koji je izvršeno rezerviranje.

Članak 15.

(1) Troškovi istraživanja i razvoja mogu se odbiti od porezne osnovice u momentu nastanka na način propisan ovim člankom.

(2) Troškovi iz stavka (1) ovoga članka svi su rashodi vezani uz poslove osnovnog istraživanja, primijenjenog istraživanja i razvitka, a posebice svi izravni troškovi kao što su plade, naknade, cijena materijala i usluga, troškovi opreme i objekata u mjeri u kojoj se koriste za aktivnosti istraživanja i razvitka.

Članak 16.

(1) Financijskim institucijama priznaju se rashodi po osnovi ispravaka vrijednosti potraživanja bilančne aktive i rezerviranja za gubitke po izvanbilančnim stavkama za koje postoji objektivni dokaz o umanjenju vrijednosti, bez obzira na to procjenjuju li se oni na pojedinačnoj ili skupnoj osnovi, koje su financijske institucije izvršile sukladno računovodstvenim propisima i propisima nadzornih tijela. Prihodi po osnovi umanjenja ispravke vrijednosti i rezerviranja uključuju se u poreznu osnovicu.

(2) Rashodi po osnovi ispravaka vrijednosti potraživanja bilančne aktive koja se procjenjuje na skupnoj osnovi i na bazi iskustva povijesnog troška (latentni gubitci –IBNR) nisu porezno priznat rashod. Prihodi po osnovi umanjenja IBNR isključuju se iz porezne osnovice.

(3) Osiguravajućim društvima i društvima za reosiguranje kao porezno dopustiv priznaje se rashod na ime formiranja matematičke pričuve, ukoliko su formirana sukladno propisima nadzornog tijela.

(4) Osiguravajućim društvima i društvima za reosiguranje kao porezno dopustiv priznaje se rashod na ime formiranja tehničke pričuve osiguranja, izuzev matematičke pričuve, pod uvjetima:

a) da su formirana sukladno propisima nadzornog tijela;

b) da iznos povedanja pričuve u bilanci stanja tekudeg u odnosu na prethodno razdoblje ne prelazi 20%.

(5) Rashodi koji prelaze iznose utvrđene prema odredbama ovoga članka predstavljaju porezno nepriznat rashod i ne mogu se prenositi u budude porezno razdoblje.

Članak 17.

(1) Na teret rashoda priznaju se ispravke vrijednosti i/ili otpis potraživanja koja se sukladno računovodstvenim propisima iskazuju kao prihod, osim rashoda iz članka 9. stavak (1) točka k), pod uvjetima:

a) da su potraživanja u prethodnom poreznom razdoblju bila uključena u prihode obveznika i da nisu napladena u roku 12 mjeseci od datuma dospijeda naplate ili

b) da su potraživanja utužena ili da je pokrenut ovršni postupak ili da su potraživanja prijavljena u likvidacijskom ili stečajnom postupku nad dužnikom.

(2) Na teret rashoda priznaju se i ispravke vrijednosti i/ili otpis potraživanja koja se sukladno računovodstvenim propisima ne iskazuju kao prihod, osim rashoda iz članka 9. stavak (1) točka k), ukoliko su ispunjeni uvjeti propisani u stavku (1) ovoga članka.

(3) Odredbe ovoga članka ne odnose se na financijske institucije kod formiranja pričuva sukladno propisima nadzornih tijela.

Članak 18.

(1) Financijski rashodi na ime kamate ili njezinog funkcionalnog ekvivalenta po financijskim ugovorima i instrumentima uzetim od povezanih osoba predstavljaju porezno priznat rashod na način definiran ovim člankom.

(2) Ukoliko odnos stavki ukupnih obveza po osnovi financijskih ugovora i upisanog kapitala u sudski registar poreznog obveznika prelazi odnos 4:1, financijski rashodi koji se mogu pripisati iznosu koji prelazi odnos 4:1 predstavljaju porezno nepriznat rashod.

(3) Porezno nepriznati rashodi iz stavka (2) ovoga članka ne mogu se prenositi iz jednog poreznog razdoblja u drugi.

(4) Ovaj se članak ne primjenjuje na banke i osiguravajuća društva.

Članak 19.

(1) Kod utvrđivanja porezne osnovice priznaje se obračunata amortizacija primjenom proporcionalne metode amortizacija na dugotrajnu imovinu na način propisan ovim člankom.

(2) Porezno priznate stope amortizacije dugotrajne imovine iznose:

a) građevinski objekti - 5% ,

b) ceste, komunalni objekti, željeznica - 10%,

c) oprema, vozila, postrojenja - 15%,

d) oprema za vodoprivredne, vodovodne i kanalizacijske sustave - 15%,

e) hardver i softver i oprema za zaštitu okoliša - 33,3%,

f) višegodišnji zasadi - 15%,

g) osnovna stada - 40% i

h) nematerijalna imovina - 20%.

(3) Rashodi amortizacije se priznaju u porezne svrhe samo kada je vlastita dugotrajna imovina u uporabi, kojom porezni obveznik obavlja djelatnost.

(4) Ukoliko je nabavna cijena imovine manja od 1.000,00 KM, njezina nabavna vrijednost može se u cijelosti odbiti u godini u kojoj je ta imovina nabavljena.

(5) Dugotrajna imovina koja je u cijelosti otpisana, ali se i dalje vodi u evidencijama do momenta otuđenja ili uništavanja, ne može se ponovno procjenjivati i na nju obračunavati amortizacija i priznati u porezne svrhe.

(6) Rashodi nastali na ime umanjenja vrijednosti dugotrajne imovine koji se utvrđuju kao razlika između neto sadašnje vrijednosti i njezine procijenjene nadoknadive vrijednosti, priznaju se kao porezno dopustiv rashod u poreznom razdoblju u kojem je ta imovina prodana ili uništena uslijed više sile.

Članak 20.

(1) Iznimno od članka 19. stavak (1), porezni obveznik ima pravo na ubrzanu amortizaciju dugotrajne imovine koja služi za sprječavanje zagađivanja zraka, vode, zemljišta i ublažavanje buke.

(2) Ubrzana amortizacija može biti do 50 % viša od stopa propisanih člankom 19. stavak (2) ovoga zakona. Ukupni trošak amortizacija ne može prijeći nabavnu vrijednost.

3. Usklađivanje prihoda

Članak 21.

(1) Prihodi ostvareni po osnovi udjela u kapitalu drugog poreznog obveznika ne ulaze u osnovicu za oporezivanje ukoliko se ispladuju iz dobiti na koju je obračunat i pladen porez na dobit.

(2) Kao dokaz da je prihod iz stavka (1) ovoga članka oporezovan, porezni obveznik uz poreznu prijavu dostavlja ovjerenu Izjavu o ispladenoj oporezovanoj dividendi od isplatitelja dividende.

Članak 22.

(1) Sva otpisana potraživanja iz čl. 16. i 17. ovoga zakona koja su bila iskazana kao porezno priznat rashod, a koja se kasnije naplate ili za koja povjeritelj povuče tužbu ili prijedlog za izvršenje ili prijavu u stečajnu ili likvidacijsku masu, ulaze u poreznu osnovicu poreznog obveznika.

(2) Sva otpisana potraživanja iz čl. 16. i 17. ovoga zakona koja su bila iskazana kao porezno nepriznat rashod, a koja se kasnije naplate, u momentu naplate ne ulaze u poreznu osnovicu poreznog obveznika.

Članak 23.

(1) Prihodi nastali po osnovi ukidanja rezerviranja iz članka 13. ovoga zakona koja su bila porezno nepriznat rashod u poreznom razdoblju u kojem su iskazana, ne ulaze u poreznu osnovicu.

(2) Prihodi nastali po osnovi ukidanja rezerviranja iz članka 13. ovoga zakona koja su bila porezno priznat rashod u poreznom razdoblju u kojem su iskazana, ulaze u poreznu osnovicu.

4. Kapitalni dobitci i gubitci

Članak 24.

(1) Kapitalni dobitci koji uvedavaju poreznu osnovicu u razdoblju u kojem su iskazani svi su oni iznosi koji izravno uvedavaju akumuliranu ili tekudu dobit u bilanci stanja, sukladno računovodstvenim propisima.

(2) Kapitalnim dobitcima koji uvedavaju poreznu osnovicu smatraju se i dobit iz transakcija prodaje, otuđenja ili na drugi način prijenosa imovine, pod uvjetom da ta dobit nije uključena u bilancu uspjeha.

(3) Kapitalni dobitak iz stavka (2) ovoga članka utvrđuje se kao razlika između vrijednosti transakcije i nabavne vrijednosti imovine umanjene za porezno dopustivu amortizaciju. Ukoliko je razlika negativna, u pitanju je kapitalni gubitak.

(4) Za svrhu određivanja kapitalnog dobitka vrijednost transakcije je ugovorena vrijednost, odnosno tržišna vrijednost ukoliko je ugovorena vrijednost niža od tržišne.

(5) Kapitalni gubitci koji umanjuju poreznu osnovicu u razdoblju u kojem su iskazani smatraju se svi oni iznosi koji izravno umanjuju akumuliranu ili tekudu dobit u bilanci stanja, sukladno računovodstvenim propisima.

(6) Kapitalni gubitci iz stavka (5) ovoga članka su one transakcije koje su porezno priznati rashodi sukladno ovom zakonu.

5. Porezni gubitak

Članak 25.

(1) Ako se prilikom utvrđivanja osnovice poreza na dobit u poreznoj bilanci iskaže porezni gubitak, tada se taj porezni gubitak, iskazan u poreznoj bilanci, može koristiti za umanjene porezne osnovice u budućim obračunskim razdobljima, a ne dulje od pet godina.

(2) Porezni gubitak iz stavka (1) ovoga članka, koji nije iskorišten u poreznoj bilanci za sljedeću godinu, koristi se u prvoj narednoj godini u kojoj je ostvarena dobit, tako da se porezna osnovica uvijek umanjuje za porezne gubitke starijeg datuma.

(3) Porezni gubitak koji ne bude iskorišten sukladno stavku (2) ovoga članka u sljedećih pet godina od godine u kojoj je nastao, ne može se koristiti za umanjene oporezive dobiti u narednim obračunskim razdobljima.

(4) Porezni gubitak obveznika koji je nastao izvan teritorija Federacije, u Republici Srpskoj ili Brčko Distriktu, kao i porezni gubitak koji je nastao u inozemstvu ne priznaje se.

(5) Sadržaj i oblik obrasca pregleda nastalih, iskorištenih i neiskorištenih poreznih gubitaka propisuje federalni ministar financija Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dobit.

IV. STATUSNE PROMJENE

1. Statusne promjene obveznika

Članak 26.

(1) Porezni obveznik kod kojeg se vrše statusne promjene (spajanje, pripajanje, podjela, promjena oblika i prestanak društva) dužan je sačiniti poreznu prijavu i utvrditi poreznu osnovicu sukladno odredbama ovoga zakona.

(2) Prava i obveze spojenih, pripojenih ili podijeljenih obveznika preuzimaju pravni sljednici iz porezno-pravnog odnosa.

2. Spajanje, pripajanje, podjela i promjena oblika

Članak 27.

- (1) Pravni sljednik sačinjava poreznu prijavu i utvrđuje poreznu osnovicu sukladno ovom zakonu usklađivanjem dobiti iskazane u financijskom izvješđu za razdoblje od dana statusne promjene do kraja poreznog razdoblja.
- (2) Ukoliko postoji kontinuitet u oporezivanju prilikom spajanja, pripajanja, podjele i promjene oblika pravne osobe, te obveznik nastavlja djelatnost, porezna obveza se utvrđuje na način kao i da nije bilo statusne promjene.
- (3) Kontinuitet u oporezivanju, u smislu stavka (2) ovoga članka, postoji ako pri prijenosu na pravnog sljednika, isti nastavljaju voditi knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza, odnosno da ne dolazi do promjena u vrijednosti kod sljednika.
- (4) Ako se prilikom spajanja, pripajanja ili podjele ne nastavljaju voditi iste knjigovodstvene vrijednosti preuzete imovine i obveza, razlika kapitala koja iz promjene proizlazi uključuje se u poreznu osnovicu pravnog sljednika.
- (5) Odredbe st. od (2) do (4) ovoga članka primjenjuju se neovisno o tomu radi li se o jednoj ili više pravnih osoba koje su izvršile statusne promjene.

3. Porezni tretman likvidacije i stečaja

Članak 28.

- (1) Dobit poreznog obveznika u postupku stečaja od dana donošenja rješenja o otvaranju stečajnog postupka do dana početka primjene plana preustrojstva kod stečaja ili pravomodnosti rješenja o nastavljanju stečajnog postupka, kao i dobiti u postupku preustrojstva, oporezuje se sukladno ovom zakonu.
- (2) Obveznik iz stavka (1) ovoga članka sačinjava poreznu prijavu u roku 30 dana od dana:
 - a) otvaranja stečajnog postupka sa stanjem na dan otvaranja;
 - b) početka primjene plana preustrojstva sa stanjem na taj dan.
- (3) Dobit poreznog obveznika u razdoblju od pravomodnosti rješenja o nastavljanju stečajnog postupka do pravomodnosti rješenja o zaključenju stečajnog postupka (u daljnjem tekstu: razdoblje stečaja), utvrđuje se kao pozitivna razlika vrijednosti imovine obveznika s kraja i s početka razdoblja stečaja poslije namirenja povjeritelja. Vrijednost imovine obveznika s početka razdoblja stečaja je vrijednost imovine na dan otvaranja stečajnog postupka korigirana za promjene nastale do početka razdoblja stečaja.
- (4) Obveznik iz stavka (3) ovoga članka sačinjava poreznu prijavu u roku 30 dana od dana:
 - a) pravomodnosti rješenja o nastavljanju stečajnog postupka sa stanjem na dan pravomodnosti toga rješenja;
 - b) pravomodnosti rješenja o zaključenju stečajnog postupka sa stanjem na dan pravomodnosti toga rješenja.

Članak 29.

(1) Dobit poreznog obveznika u postupku likvidacije od dana donošenja rješenja o otvaranju likvidacijskog postupka do dana pravomodnosti rješenja o okončanju likvidacijskog postupka, oporezuje se sukladno ovom zakonu.

(2) Obveznik iz stavka (1) ovoga članka sačinjava poreznu prijavu u roku 30 dana od dana:

a) otvaranja likvidacijskog postupka sa stanjem na dan otvaranja;

b) pravomodnosti rješenja o okončanju likvidacijskog postupka sa stanjem na dan pravomodnosti toga rješenja.

Članak 30.

(1) Ako je likvidacijski višak imovine vedi od upisanog kapitala u sudski registar pravne osobe, a koji pripada vlasniku pravne osobe nad kojom je okončan postupak likvidacije, odnosno zaključen postupak stečaja, ostvareni višak ima status dividende.

(2) Vrijednost imovine iz stavka (1) ovoga članka jednaka je njezinoj tržišnoj vrijednosti nakon okončanja postupka stečaja, odnosno likvidacije.

(3) Ako je knjigovodstvena vrijednost kapitala veća od iznosa likvidacijskog viška te vlasnik kapitala ostvaruje gubitak, nastali gubitak se ne priznaje kao porezno dopustivo umanjeње porezne osnovice.

V. POREZNA STOPA

Članak 31.

Porez na dobit plada se po stopi od 10% na poreznu osnovicu utvrđenu u poreznoj bilanci.

VI. OTKLANJANJE DVOSTRUKOG OPOREZIVANJA DOBITI

Članak 32.

(1) Ukoliko tijekom poreznog razdoblja gospodarsko društvo - rezident Federacije ostvaruje dobit iz poslovanja, putem podružnice u Republici Srpskoj i Brčko Distriktu, porez na dobit koji taj rezident treba platiti u Federaciji umanjuje se za iznos poreza koji je platio ili treba platiti na dobit ostvarenu u Republici Srpskoj, odnosno Brčko Distriktu sukladno ovom članku.

(2) Ukoliko tijekom poreznog razdoblja gospodarsko društvo rezident Federacije ostvaruje dobit iz poslovanja izvan teritorija Bosne i Hercegovine, porez na dobit koji taj rezident treba platiti u Federaciji umanjuje se za iznos poreza koji je platio ili treba platiti na dobit ostvarenu izvan teritorija Bosne i Hercegovine sukladno ovom članku.

(3) Umanjenje poreza na dobit predviđeno st. (1) i (2) ovoga članka ne može prijedi iznos poreza koji bi se inače platio za taj iznos dobiti iskazane sukladno odredbama POGHLAVLJA III. POREZNA OSNOVICA ovoga zakona.

(4) Ukoliko tijekom poreznog razdoblja rezident Federacije ostvaruje prihod izvan teritorija Bosne i Hercegovine, porez na dobit koji taj rezident treba platiti u Federaciji umanjuje se za iznos poreza po odbitku koji je platio izvan teritorija Bosne i Hercegovine.

(5) Odredbe iz st. (3) i (4) ovoga članka primjenjuju se sukladno članku 35. ovoga zakona.

Članak 33.

(1) Obveznik iz članka 32. st. (1) i (2) ovoga zakona dužan je mjerodavnoj organizacijskoj jedinici Porezne uprave podnijeti dokaze o visini dobiti i visini poreza na dobit koji je njegova podružnica platila.

(2) Obveznik iz članka 32. stavak (4) ovoga zakona dužan je mjerodavnoj organizacijskoj jedinici Porezne uprave podnijeti dokaze o visini prihoda, visini poreza po odbitku koji je pladen i, po potrebi, Potvrdu o rezidentnosti koju izdaje mjerodavno tijelo države isplatitelja prihoda ukoliko dokaz o visini prihoda nije ovjerilo mjerodavno tijelo države isplatitelja. 15

Članak 34.

(1) Potvrdu o rezidentnosti u svrhu izbjegavanja dvostrukog oporezivanja, na zahtjev poreznog obveznika – rezidenta Federacije, izdaje mjerodavna organizacijska jedinica Porezne uprave u kojoj je evidentiran kao porezni obveznik.

(2) Oblik, sadržaj i postupak izdavanja potvrde o rezidentnosti koji proizlazi iz ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja propisuje federalni ministar financija.

Članak 35.

(1) Ugovori o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja koje je ratificirala ili na bazi notifikacije prihvatila Bosna i Hercegovina primjenjuju se kod oporezivanja dobiti ili prihoda nerezidenta i imaju prioritet u odnosu na odredbe ovoga zakona.

(2) Ugovorima o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja ne mogu se pripisivati nove porezne obveze.

VII. POREZNI POTICAJI

Članak 36.

(1) Porezni obveznik ima pravo na umanjenje pladanja poreza na dobit po osnovi investiranja sukladno uvjetima propisanim u ovome članku.

(2) Poreznom obvezniku koji izvrši investiranje iz vlastitih sredstava u proizvodnu opremu u vrijednosti više od 50% ostvarene dobiti tekudeg poreznog razdoblja, umanjuje se obveza obračunatog poreza na dobit za 30% iznosa u godini investiranja.

(3) Pod investiranjem u proizvodnu opremu iz stavka (2) ovoga članka podrazumijeva se kupnja stalnih sredstava i to: postrojenja i opreme, uz iznimku putničkih automobila, koju obveznik kupuje vlastitim sredstvima u svrhu obavljanja proizvodne djelatnosti.

(4) Poreznom obvezniku koji u razdoblju pet uzastopnih godina izvrši investiranje iz vlastitih sredstava, u ukupnom iznosu 20 milijuna KM, s tim da u prvoj godini investira 4 milijuna KM, umanjuje se obveza obračunatog poreza na dobit za 50% iznosa u godinama investiranja.

(5) Pod investiranjem iz stavka (4) ovoga članka podrazumijeva se ulaganje u stalna sredstva i to: nekretnine, postrojenja i opremu, uz iznimku stambenih jedinica i putničkih automobila, koja de porezni obveznik koristiti u svrhu obavljanja proizvodne djelatnosti.

(6) Porezni obveznik iz st. (2) i (4) ovoga članka gubi pravo na porezno oslobađanje ukoliko:

a) izvrši isplatu dividende tijekom i do trede godine od posljednje godine korištenja poreznog poticaja iz ovoga članka iz dobiti koja je oslobođena pladanja poreza na dobit;

b) u razdoblju pet godina ne dostigne cenzus za investiranje iz stavka (4) ovoga članka;

c) koristi pravo prijenosa poreznog gubitka do isteka druge godine nakon posljednje godine korištenja poticaja.

(7) Porezni obveznik iz stavka (6) ovoga članka u obvezi je obračunati i uplatiti razliku poreza na dobit kao da nije bilo poreznog umanjenja zajedno sa zateznim kamatama na javne prihode.

(8) Porezni obveznik ima pravo u jednom poreznom razdoblju koristiti jedan od navedenih poreznih poticaja iz ovoga članka.

(9) Federalni ministar financija de Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dobit propisati sadržaj i oblik obrasca pregleda nastalih, iskorištenih i neiskorištenih poreznih poticaja, kao i postupak dokazivanja.

Članak 37.

(1) Porezni obveznik ima pravo na porezno priznati rashod u visini dvostrukog iznosa bruto-plade ispladene novoprimitljenim uposlenicima ukoliko ispunjava sljedeće uvjete, i to:

a) trajanje ugovora o radu mora biti najmanje na razdoblje 12 mjeseci s punim radnim vremenom i

b) novoprimitljeni uposlenik nije bio uposlen kod poreznog obveznika ili povezane osobe u prethodnih pet godina.

(2) Porezni obveznik iz stavka (1) ovoga članka gubi pravo na umanjenje porezno priznatih rashoda u dvostrukom iznosu ukoliko nije ispoštovao uvjete iz stavka (1) ovoga članka, te je u obvezi obračunati i uplatiti razliku poreza zajedno sa zateznim kamatama na javne prihode.

VIII. POREZ PO ODBITKU

Članak 38.

(1) Porez po odbitku obračunava se na prihod koji je ostvario nerezident obavljanjem povremene djelatnosti na teritoriju Federacije, osim prihoda koji se može pripisati poslovnoj jedinici nerezidenta u Federaciji. Porez po odbitku obračunava se po osnovi isplate ili na drugi način izmirene:

a) dividende, odnosno raspodjela iz dobiti;

b) kamate ili njezinog funkcionalnog ekvivalenta po financijskim instrumentima i aranžmanima;

- c) naknada za autorska prava i druga prava intelektualnog vlasništva;
 - d) naknada za upravljačke, tehničke i obrazovne usluge (uključujući naknade za usluge istraživanja tržišta, poreznog savjetovanja, revizorske usluge i konzalting usluge);
 - e) naknada za zakup po osnovi iznajmljivanja pokretne i nepokretne imovine;
 - f) naknada za zabavne i sportske događaje;
 - g) premija osiguranja za osiguranje ili reosiguranje od rizika u Federaciji;
 - h) naknada za telekomunikacijske usluge;
 - i) ostale naknade za usluge, ali samo za nerezidente iz država s kojima nema potpisan ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja.
- (2) Porez po odbitku se obračunava i plada i na prihod nerezidenta koji se ostvari iz poslovanja iz članka 6. st. (3) i (4) ovoga zakona, ukoliko primatelj prihoda nema status poreznog obveznika iz članka 3. stavak (3) ovoga zakona.
- (3) Pladanju poreza po odbitku ne podliježu:
- a) kamate na kredite koje daju dobavljači za nabavu opreme za proizvodne djelatnosti;
 - b) kamata na državne obveznice;
 - c) premija osiguranja za reosiguranje od rizika u Federaciji koju plada reosiguravatelj koji ima odobrenje za rad od nadzornog tijela.
- (4) Porez po odbitku u ime nerezidenta obračunava i obustavlja isplatelj – rezident Federacije prilikom isplate, odnosno izmirivanja obveza prema nerezidentu na drugi način.
- (5) Isplatelj prihoda dužan je podnijeti poreznu prijavu mjerodavnoj organizacijskoj jedinici Porezne uprave o obračunatom i upladenom porezu po odbitku za i u ime nerezidenta i platiti taj porez u roku 10 dana nakon isteka mjeseca u kojem je izvršena isplata, odnosno izmirena obveza nerezidentu.
- (6) Osnovica na koju se obračunava porez po odbitku je bruto iznos.
- (7) Porez po odbitku plada se po stopi 10% a na dividende po stopi 5%. Stopa poreza po odbitku može biti i niža u slučaju primjene Ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja.
- (8) Pojam dividenda znači prihod od dionica ili drugih prava (izuzev potraživanja), udjela u dobiti, kao i prihod od drugih korporativnih prava koji podliježe istom poreznom tretmanu kao prihod od dionica.
- (9) Pojam kamata znači prihod od potraživanja svih vrsta, bilo da su osigurana hipotekom ili ne i bilo da nose pravo na udio u dobiti dužnika ili ne, a posebice prihod od državnih vrijednosnih papira i prihod od obveznica ili pozajmica, uključujući premije i nagrade na takve vrijednosne papire, obveznice ili pozajmice. Zatezne kamate ne smatraju se kamatom u smislu ovoga članka.
- (10) Pojam naknade za autorska prava i druga prava intelektualnog vlasništva znači naknada za korištenje ili pravo korištenja autorskog prava na književno, umjetničko ili znanstveno djelo uključujući kinematografske filmove, bilo koji patent, licencije, zaštitni znak, dizajn ili model, plan, tajnu formulu ili

postupak ili za informacije o industrijskom, komercijalnom ili znanstvenom iskustvu i druga slična prava koja se pladaju nerezidentima.

(11) Federalni ministar financija de Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dobit propisati sadržaj i oblik porezne prijave iz stavka (5) ovoga članka.

Članak 39.

(1) Oporezivim prihodom nerezidenta smatra se i prihod koji ostvari nerezidentna pravna osoba od rezidentne pravne osobe ili druge nerezidentne osobe, na teritoriju Federacije, po osnovi prodaje ili prijenosa uz naknadu, za nepokretnu imovinu, dionice ili udjele u kapitalu koji se sukladno računovodstvenim propisima smatraju dugoročnim financijskim plasmanom i prava industrijske svojine, ako ugovorima o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja nije drukčije propisano.

(2) U svrhu utvrđivanja visine prihoda iz stavka (1) ovoga članka, prodajnom naknadom se smatra ugovorena naknada, osim u slučaju prodaje povezanim osobama kada je ugovorena naknada manja od tržišne, tada se prodajnom naknadom smatra tržišna vrijednost bez poreza na dodanu vrijednost.

(3) Nerezident – primatelj prihoda iz stavka (1) ovoga članka dužan je mjerodavnoj organizacijskoj jedinici Porezne uprave, u općini na čijem se teritoriju nalazi nepokretna imovina, sjedište pravne osobe u kojoj nerezidentna pravna osoba ima dionice ili udjele koji su predmet prodaje, samostalno ili putem opunomoćenika određenog sukladno posebnim propisima, podnijeti poreznu prijavu i izvršiti uplatu u roku 30 dana od dana ostvarivanja prihoda.

(4) Ukoliko nerezident – primatelj prihoda ne podnese poreznu prijavu i izvrši uplatu sukladno stavku (3) ovoga članka, obveznik poreza je kupac nepokretne imovine, odnosno pravna osoba – rezident čije dionice ili udjeli se prenose kao da je to njegova porezna obveza.

(5) Federalni ministar financija de Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dobit propisati sadržaj i oblik porezne prijave iz stavka (3) ovoga članka.

Članak 40.

(1) Ukoliko se primjenjuje niža porezna stopa od stopa navedenih u članku 38. stavak (7) ovoga zakona, isplatitelj je dužan, uz propisani obrazac, priložiti mjerodavnoj organizacijskoj jedinici Porezne uprave Potvrdu o rezidentnosti primatelja prihoda koju je izdalo mjerodavno tijelo države primatelja, ne stariju od godine dana, i Izjavu nerezidenta da je on primatelj prihoda i stvarni vlasnik, odnosno korisnik toga prihoda.

(2) Ukoliko se porez po odbitku uredno i pravodobno ne obustavi i/ili ne plati, isplatitelj prihoda je dužan platiti porez po odbitku koji duguje nerezident kao da je to njegova porezna obveza.

(3) Ukoliko je Ugovorom o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja propisano oporezivanje u državi nerezidenta, isplatitelj prihoda je dužan posjedovati u svojoj evidenciji dokumente iz stavka (1) ovoga članka.

IX. SKUPNO OPOREZIVANJE

1. Porezno konsolidiranje

Članak 41.

(1) U smislu ovoga zakona matično gospodarsko društvo i njegova ovisna društva čine skupinu gospodarskih društava ukoliko među njima postoji neposredna ili posredna kontrola više od 50% dionica, odnosno udjela.

(2) Skupina gospodarskih društava iz stavka (1) ovoga članka ima pravo tražiti porezno konsolidiranje pod uvjetom da:

a) sva gospodarska društva u skupini su rezidenti Federacije i

b) postoji odluka društava sudionika da su suglasni s konsolidacijom.

(3) Zahtjev za odobrenje za porezno konsolidiranje matično gospodarsko društvo podnosi mjerodavnoj organizacijskoj jedinici Porezne uprave najranije istekom poreznog razdoblja u kojem su ispunjeni uvjeti iz st. (1) i (2) ovoga članka od početka do kraja poreznog razdoblja na koje se odnosi.

(4) Ukoliko su ispunjeni uvjeti iz st. od (1) do (3) ovoga članka, mjerodavna organizacijska jedinica Porezne uprave de u roku 30 radnih dana od dana podnošenja zahtjeva donijeti rješenje kojim se odobrava porezno konsolidiranje.

Članak 42.

(1) Svaki član skupine iz članka 41. stavak (1) ovoga zakona dužan je podnijeti svoju poreznu bilancu, a matično gospodarsko društvo podnosi konsolidiranu poreznu bilancu za skupinu gospodarskih društava.

(2) U konsolidiranoj poreznoj bilanci gubitci jednog ili više gospodarskih društava prebijaju se na račun dobiti ostalih gospodarskih društava u skupini.

(3) Oporeziva dobit koju ostvari član skupine iz članka 41. stavak (1) ovoga zakona, a koja se iskazuje u konsolidiranoj poreznoj bilanci, ne može se umanjiti za iznos poreznog gubitka koji se prenosi iz prethodnih godina.

(4) Za obračunati porez po konsolidiranoj bilanci obveznici su pojedinačni članovi skupine, razmjerno oporezivoj dobiti iz pojedinačne porezne bilance, a isplatitelj obračunatog poreza po konsolidiranoj bilanci je matično gospodarsko društvo.

(5) Sadržaj i oblik konsolidirane porezne bilance propisuje federalni ministar financija Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dobit.

Članak 43.

(1) Jednom odobreno porezno konsolidiranje primjenjuje se najmanje pet godina.

(2) Ukoliko se jedno ili više društava u skupini naknadno opredijeli za pojedinačno oporezivanje prije isteka roka iz stavka (1) ovoga članka, svi članovi skupine dužni su platiti razliku poreza koji bi bili dužni platiti da nisu koristili porezno konsolidiranje.

X. TRANSFERNE CIJENE

Članak 44.

(1) Porezni obveznik koji sudjeluje u transakciji s povezanom osobom mora utvrditi svoju oporezivu dobit na način koji je sukladan načelu izvan dohvata ruke.

(2) Oporeziva dobit poreznog obveznika koji sudjeluje u jednoj ili više transakcija s povezanim osobama sukladna je načelu izvan dohvata ruke ukoliko se uvjeti transakcija s povezanim osobama ne razlikuju od uvjeta koji bi bili primijenjeni između neovisnih osoba u usporedivim transakcijama provedenim pod usporedivim okolnostima.

(3) Pojam povezane osobe podrazumijeva bilo koje dvije osobe ukoliko jedna osoba djeluje ili de vjerojatno djelovati sukladno smjernicama, zahtjevima, prijedlozima ili željama druge osobe ili ukoliko obje djeluju ili de vjerojatno djelovati sukladno smjernicama, zahtjevima, prijedlozima ili željama trede osobe, bez obzira na to jesu li te smjernice, zahtjevi, prijedlozi ili želje priopdeni. Povezanim osobama smatraju se posebice sljedede osobe:

a) bračni i izvanbračni drug, potomci usvojenici i potomci usvojenika, roditelji, usvojitelji, brada i sestre i njihovi potomci, djedovi i bake i njihovi potomci kao brada i sestre i roditelji bračnog ili izvanbračnog druga;

b) pravna osoba i svaka fizička osoba koja posjeduje neposredno ili posredno 25 ili više postotaka vrijednosti ili broja dionica ili glasačkih prava u toj pravnoj osobi;

c) dvije ili više pravnih osoba ukoliko jedna fizička osoba ili treća osoba posjeduje izravno ili neizravno 25 ili više postotaka vrijednosti ili broja dionica ili glasačkih prava u svakoj pravnoj osobi.

(4) Ukoliko uvjeti kontrolirane transakcije nisu sukladni načelu izvan dohvata ruke, oporeziva dobit povedat de se kroz povedanje prihoda ili smanjenje rashoda koji se mogu odbiti od porezne osnovice.

Članak 45.

(1) U smislu članka 44. stavak (2) transakcije su usporedive:

a) tamo gdje nema značajnih razlika između njih koje bi mogle bitno utjecati na financijske rezultate koji se ispituju po metodi transfernih cijena koja se primjenjuje ili

b) tamo gdje takve razlike postoje, ukoliko se mogu izvršiti razumno precizna prilagođavanja radi otklanjanja učinaka takvih razlika.

(2) Usklađenost uvjeta transakcije između povezanih osoba s načelom izvan dohvata ruke utvrđuje se primjenom najprikladnije metode transfernih cijena na okolnosti slučaja. Najprikladnija metoda transfernih cijena odabire se između sljededih metoda transfernih cijena:

- a) metoda usporedivih nekontroliranih cijena;
- b) metoda cijene koštanja uvedane za uobičajenu zaradu ili
- c) metoda preprodajne cijene.

(3) U slučaju da se ne mogu primijeniti metode iz stavka (2) ovoga članka, može se koristiti jedna od sljedećih alternativnih metoda:

- a) metoda podjele dobiti;
- b) metoda transakcijske neto-marže ili
- c) bilo koja druga metoda pod uvjetom da se nijedna od metoda iz stavka (2) ovoga članka i metoda iz toč. a) i b) ovoga stavka ne može razumno primijeniti za utvrđivanje uvjeta po načelu izvan dohvata ruke za transakcije između povezanih osoba i da ta druga metoda donosi rezultat koji je sukladan načelu izvan dohvata ruke.

Članak 46.

(1) Porezni obveznik koji sudjeluje u transakcijama s povezanim osobama dužan je u trenutku podnošenja svoje porezne prijave imati dokumentaciju o transfernim cijenama koja sadrži dovoljno informacija i analizu da se potvrdi da su uvjeti njegovih transakcija s povezanim osobama sukladni načelu izvan dohvata ruke.

(2) Po prijemu zahtjeva Porezne uprave porezni obveznik dužan joj je podnijeti dokumentaciju o transfernim cijenama u roku 45 dana.

(3) Federalni ministar financija donosi Pravilnik o transfernim cijenama u kojem se razrađuje primjena pojedinih metoda, utvrđivanje transfernih cijena i postupak dokazivanja.

XI. UTVRĐIVANJE I NAPLATA POREZA NA DOBIT

1. Porezno razdoblje

Članak 47.

(1) Porez na dobit se obračunava na poreznu osnovicu sukladno odredbama ovoga zakona za porezno razdoblje koje je jednako kalendarskoj godini.

(2) Iznimno od stavka (1) ovoga članka, porezno razdoblje može biti i različito od kalendarske godine u slučajevima:

- a) početka poslovanja pravne osobe tijekom kalendarske godine;
- b) prestanka poslovanja pravne osobe prije isteka kalendarske godine;
- c) statusne promjene pravne osobe i
- d) određivanja drugog poreznog razdoblja na temelju rješenja federalnog ministra financija koje se primjenjivati najmanje tri uzastopna porezna razdoblja.

(3) Porezni obveznik s poreznim razdobljem iz stavka (2) točka d) ovoga članka dužan je podnijeti poreznu prijavu u roku 30 dana za:

a) razdoblje od 1. siječnja tekude godine do dana kada po rješenju započinje poslovnu godinu koja se razlikuje od kalendarske ili

b) razdoblje od dana kada po rješenju prestaje poslovna godina do 31. prosinca.

(4) Porezni obveznik dužan je dostaviti rješenje mjerodavnoj organizacijskoj jedinici Porezne uprave u slučaju primjene poreznog razdoblja iz stavka (2) točka d) ovoga članka.

2. Razrez poreza

Članak 48.

(1) Razrez poreza na dobit vrši se unosom u evidenciju Porezne uprave iznosa obveze koju je utvrdio i u svojoj poreznoj prijavi iskazao obveznik.

(2) Razrezom se smatra i unos u evidenciju Porezne uprave iznosa porezne obveze utvrđen kontrolom obveznika, odnosno obradom njegove porezne prijave i usklađivanjem podataka iz porezne bilance.

(3) Razrezom se smatra i unos u evidenciju Porezne uprave iznosa porezne obveze koju je Porezna uprava utvrdila na temelju podataka iz porezne prijave koju je ona podnijela u ime obveznika.

(4) Razrez poreza se poništava ili mijenja ukoliko Porezna uprava odredi da se razrez može izmijeniti ili poništiti ili kada ovlašteni službenici Porezne uprave rješenjem nalože uplatu dodatno utvrđene porezne obveze na temelju izvršenog nadzora.

3. Porezna prijava

Članak 49.

(1) Porezni obveznici dužni su pravilno i točno popunjenu poreznu prijavu podnijeti mjerodavnoj organizacijskoj jedinici Porezne uprave u roku 30 dana po isteku roka propisanog za podnošenje godišnjih financijskih izvješća.

(2) Porezna prijava iz stavka (1) ovoga članka uključuje Prijavu poreza na dobit, Poreznu bilancu i drugu dokumentaciju propisanu ovim zakonom.

(3) Uz poreznu prijavu iz stavka (1) ovoga članka porezni obveznik iz članka 3. st. (2) i (3) ovoga zakona podnosi i bilancu uspjeha.

(4) Ukoliko ukupni iznos transakcija poreznog obveznika iz članka 44. ovoga zakona prelazi iznos 500.000,00 KM u poreznom razdoblju, porezni obveznik je dužan mjerodavnoj organizacijskoj jedinici Porezne uprave podnijeti uz poreznu prijavu i poseban pregled tih transakcija.

(5) Federalni ministar financija de Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dobit propisati sadržaj i oblik porezne prijave i porezne bilance.

Članak 50.

(1) Porezni obveznik može sam podnijeti izmijenjenu poreznu prijavu iz članka 49. ovoga zakona u roku 180 dana od dana podnošenja prve porezne prijave u slučaju ispravljanja pogreške ili dopune podataka na prijavi koja je prethodno podnesena.

(2) Ako je porezni obveznik nakon isteka roka iz stavka (1) ovoga članka uočio potrebu izmjene porezne prijave, o tome obavještuje mjerodavnu organizacijsku jedinicu Porezne uprave.

(3) Izmijenjenu poreznu prijavu porezni obveznik podnosi na istim propisanim obrascima na kojima je podnesena porezna prijava koja je predmet izmjene, s naznakom da se radi o izmijenjenoj poreznoj prijavi.

(4) Izmijenjena porezna prijava sadrži informacije o razlogu izmjene ranije podnesene porezne prijave.

Članak 51.

Na utvrđivanje, naplatu i povrat poreza, žalbeni postupak, zastaru, prekršajni postupak i druge postupke vezane uz porez na dobit primjenjuju se posebni propisi.

4. Naplata poreza

Članak 52.

(1) Porezni obveznik tijekom godine vrši pladanje predujma poreza na dobit u jednakim mjesečnim iznosima.

(2) Obveznik uplate predujma je i pravna osoba iz članka 28. stavak (1) i iz članka 29. stavak (1) ovoga zakona.

(3) Predujmovi se obračunavaju po osnovi prijave poreza na dobit prethodnog poreznog razdoblja i takav iznos predujma se plada sve do podnošenja nove porezne prijave.

(4) Iznos mjesečnog predujma može se izmijeniti na zahtjev poreznog obveznika u slučajevima:

a) statusne promjene poreznog obveznika;

b) kada postoji utemeljena pretpostavka da de porezni obveznik poslovati s gubitkom, uz uvjet da tu pretpostavku utemeljeno može dokazati;

c) prirodnih i drugih nesreda koje su bitno utjecale na poslovanje poreznog obveznika.

(5) Iznos mjesečnog predujma može izmijeniti i Porezna uprava uslijed nadzora ili na temelju drugih podataka o poslovanju poreznog obveznika kojima raspolaže.

(6) U slučajevima iz st. (4) i (5) ovoga članka Porezna uprava de rješenjem utvrditi novi mjesečni iznos predujma poreza na dobit.

(7) Porezni obveznik koji počinje s poslovanjem prvi put nije dužan pladati predujmove poreza na dobit do podnošenja prve prijave poreza na dobit.

Članak 53.

(1) Predujam poreza na dobit plada se do kraja tekudeg mjeseca za prethodni mjesec.

(2) Ako je porez koji je utvrđen i iskazan u prijavi poreza na dobit vedi od iznosa ranije upladenih predujmova poreza na dobit, obveznik je tu razliku dužan uplatiti najkasnije 20 radnih dana nakon dana podnošenja porezne prijave.

(3) Ako je porez koji je utvrđen i iskazan u prijavi poreza na dobit manji od iznosa ranije upladenih mjesečnih predujmova poreza na dobit ili pretplata poreza na dobit iz ranijih razdoblja, više pladeni porez de se, sukladno zahtjevu obveznika, vratiti u roku 20 radnih dana od dana podnošenja zahtjeva za povrat ili uračunati u predujmove poreza na dobit za naredno razdoblje ukoliko obveznik nema neizmirenih obveza po osnovi drugih poreza.

Članak 54.

(1) Na iznos poreza na dobit i/ili na iznos mjesečnog predujma koji nije pladen u zakonom propisanom roku, porezni obveznik plada zateznu kamatu na javne prihode.

(2) Porezni obveznik ima pravo na zateznu kamatu na javne prihode u slučaju povrata više pladenog poreza ili pogrešno upladenog poreza.

5. Isplata iz dobiti

Članak 55.

(1) Obveznik ne može vršiti isplate iz dobiti ukoliko na dan isplate ima neizmirenih obveza po osnovi izravnih poreza i/ili doprinosa ili obveza prema uposlenicima s osnove prihoda od nesamostalne djelatnosti.

(2) Obveznik ne može davati pozajmice ili vršiti prijenos imovine na druge pravne osobe ukoliko ima neizmirenih obveza po osnovi pladanja javnih prihoda ili obveza prema uposlenicima s osnove prihoda od nesamostalne djelatnosti.

6. Zastara

Članak 56.

(1) Pravo na utvrđivanje i naplatu poreza, kamata i troškova prisilne naplate i novčanih kazni izrečenih prema ovom zakonu zastarijeva za pet godina po isteku godine u kojoj je trebalo izvršiti utvrđivanje, odnosno naplatu poreza, kamate, troškova prisilne naplate i novčanih kazni.

(2) Iznimno od stavka (1) ovoga članka, pravo na utvrđivanje i naplatu poreza, kamata i troškova prisilne naplate i novčanih kazni ne zastarijeva u slučaju kada se utvrdi da je porezna obveza utvrđena na temelju netočne dokumentacije ili ukoliko porezna prijava nije podnesena.

XII. POSLOVNE EVIDENCIJE

Članak 57.

(1) Za utvrđivanje porezne osnovice mjerodavne su poslovne knjige i evidencije koje se vode sukladno računovodstvenim propisima.

(2) Porezni obveznici iz članka 3. st. (2) i (3) ovoga zakona obvezni su osigurati posebno knjigovodstveno pradenje poslovnih događaja i obračun oporezive dobiti, a sukladno stavku (1) ovoga članka.

XIII. KAZNENE ODREDBE

Članak 58.

(1) Porezni obveznici koji činjenjem ili nečinjenjem naprave prekršaj u svezi s odredbama ovoga zakona podliježu novčanoj kazni za prekršaje.

(2) Novčanom kaznom od 3.000,00 KM do 100.000,00 KM bit će kažnjen za prekršaj porezni obveznik ako:

- a) ne podnese poreznu prijavu i poreznu bilancu sukladno članku 49. stavak (1) ovoga zakona;
- b) ne podnese poreznu prijavu poreza po odbitku sukladno članku 38. stavak (5) ili članku 39. stavak (3) ovoga zakona;
- c) ne podnese konsolidiranu poreznu bilancu i pojedinačne bilance sukladno članku 42. stavak (1) ovoga zakona;
- d) ne sačinjava poreznu prijavu sukladno članku 28. st. (2) i (4) i članku 29. stavak (2) ovoga zakona;
- e) ne podnese pregled transakcija sukladno članku 49. stavak (4) ovoga zakona;
- f) izvrši isplatu suprotnu članku 55. ovoga zakona;
- g) ne iskazuje transakcije sukladno načelu izvan dohvata ruke s povezanim osobama sukladno čl. od 44. do 46. ovoga zakona;
- h) ne vodi poslovnu evidenciju sukladno članku 57. ovoga zakona;
- i) ne posjeduje dokumentaciju sukladno članku 40. ovoga zakona;
- j) ne posjeduje dokumentaciju o transfernim cijenama sukladno članku 46. stavak (1) ovoga zakona;
- k) ne dostavi dokumentaciju Poreznoj upravi na njezin zahtjev sukladno članku 46. stavak (2) ovoga zakona;
- l) razrez poreza utvrđen člankom 48. stavak (1) ovoga zakona manji je od razreza poreza utvrđenog st. (3) i (4) istoga članka.

(3) Za prekršaj iz stavka (2) ovoga članka bit će kažnjena i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 2.500,00 KM do 10.000,00 KM.

(4) Novčane kazne propisane st. (2) i (3) ovoga članka povedavaju se za 50% u slučajevima kada je porezni obveznik počinio ponovni drugi ili više puta prekršaj iz stavka (2) ovoga članka.

Članak 59.

(1) Novčanom kaznom od 2.000,00 KM do 30.000,00 KM bit će kažnjen za prekršaj porezni obveznik ako:

- a) ne plada predujam prema članku 52. ovoga zakona;
- b) ne izvrši pladanje sukladno članku 53. stavak (2) ovoga zakona;
- c) ne dostavi rješenje mjerodavnoj organizacijskoj jedinici Porezne uprave sukladno članku 47. stavak (4) ovoga zakona;

(2) Za prekršaj iz stavka (1) ovoga članka bit će kažnjena i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 1.000,00 KM do 3.000,00 KM.

(3) Novčane kazne propisane st. (1) i (2) ovoga članka povedavaju se za 50% u slučajevima kada je porezni obveznik počinio ponovni drugi ili više puta prekršaj iz stavka (1) ovoga članka.

XIV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 60.

(1) Federalni ministar financija će u roku šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga zakona donijeti Pravilnik o primjeni Zakona o porezu na dobit kojim će se propisati: utvrđivanje porezne osnovice, procedure utvrđivanja i naplate poreza, procedure za ostvarivanje prava na porezne poticaje, oblik, sadržaj, načine i rokove dostave obrazaca poreznih prijava i druga pitanja od značaja za primjenu ovoga zakona.

(2) Federalni ministar financija će Pravilnik o transfernim cijenama za čije donošenje je ovlašten sukladno članku 46. stavak (3) ovoga zakona donijeti u roku šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga zakona.

Članak 61.

(1) Danom početka primjene ovoga zakona prestaje važiti Zakon o porezu na dobit ("Službene novine Federacije BiH", br. 97/07, 14/08 i 39/09), zaključno s obračunskim razdobljem 2015. godine, izuzev odredaba koje se odnose na porezno oslobađanje iz članka 32. koji se odnosi na započete investicije, a koji će se primjenjivati do isteka razdoblja pet godina i odredaba o prijenosu poreznog gubitka iz članka 24. koji će se primjenjivati do isteka pet godina, odnosno razdoblja za koje su se mogli koristiti. 27

(2) Postupak utvrđivanja porezne osnovice i naplate poreza na dobit za 2015. godinu izvršit će se po odredbama Zakona o porezu na dobit ("Službene novine Federacije BiH", br. 97/07, 14/08 i 39/09).

Članak 62.

Ovaj zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenim novinama Federacije BiH".

ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POREZU NA DOBIT FEDERACIJE BIH

Član 1.

U Zakonu o porezu na dobit ("Službene novine Federacije BiH", broj 15/16) u članu 16. st. (1) i (2) mjenjaju se i glase:

"(1) Finansijskim institucijama priznaju se rashodi po osnovu ispravki vrijednosti potraživanja bilansne aktive i rezervisanja za pokriće očekivanih kreditnih gubitaka za vanbilansne aktive koje se knjigovodstveno evidentiraju kroz bilans uspjeha, a koje su finansijske institucije izvršile u skladu sa računovodstvenim propisima, i rasporedile prema propisi-ma nadzornih organa na nivo kreditnog rizika 3. Prihodi po osnovu umanjenja ispravke vrijednosti i rezervisanja uključuju se u poreznu osnovicu.

(2) Rashodi po osnovu ispravki vrijednosti potraživanja bilansne aktive kod kojih je nizak nivo kreditnog rizika (nivo kreditnog rizika 1 i 2) nisu porezno priznat rashod. Prihodi po osnovu umanjenja isključuju se iz porezne osnovice."

Član 2.

U članu 18. stav (4) iza riječi "banke" dodaje se zarez i riječi: "lizing društva".

Član 3.

U članu 19. stav (1) iza riječi "imovinu" dodaju se riječi: "i imovinu s pravom korištenja".

Iza stava (2) dodaje se novi stav (3) koji glasi:

"(3) Imovina s pravom korištenja amortizuje se kod najmoprimca od prvog dana trajanja najma do kraja njenog korisnog vijeka odnosno do isteka perioda trajanja najma."

Dosadašnji st. (3), (4), (5) i (6) postaju st. (4), (5), (6) i (7).

U dosadašnjem stavu (3) koji postaje stav (4) iza riječi "imovina" dodaju se riječi: "i imovina s pravom korištenja".

U dosadašnjem stavu (5) koji postaje stav (6) riječi: "Dugotrajna imovina" zamjenjuju se riječima: "Imovina iz stava (1) ovog člana".

U dosadašnjem stavu (6) koji postaje stav (7) riječi: "dugotrajne imovine" zamjenjuju se riječima: "imovine iz stava (1) ovog člana,".

Član 4.

U članu 49. stav (3) briše se.

Dosadašnji st. (4) i (5) postaju st. (3) i (4).

Član 5.

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".